

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.307/2018/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Gally Mihály ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a dr. Antal Gabriella ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen személyes adatok védelmének és jóhírnév megsértésének megállapítása iránt indított perében a **(város neve)**-i Törvényszék 2018. február 19. napján kelt 5.P.20.234/2017/10. sorszámu ítélete ellen az alperes részéről 12. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000,- (Húszezer) forint másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 64.000,- (Hatvannégyezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes tősgyökeres **(település neve)**-i lakos, 1999-től volt az alperesi önkormányzat jegyzője. 2015. augusztus 3-tól 2016. augusztus 20-ig keresőképtelen, táppénzes állományban volt.

Az alperes 2016. január 25-én jegyzői közszolgálati jogviszonyát felmentéssel megszüntette.

Felmentése jogellenessége miatt az alperessel szemben a **(város 1 neve)**-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt keresettel élt. A bíróság a felmentés jogellenességére tekintettel végkielégítés címén 5.607.600,- forint, átalány kártérítés címén 9.346.000,- forint, szabadságmegváltás címén pedig 1.482.465,- forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest.

A döntést a **(város 1 neve)**-i Törvényszék Mf.... számú ítéletével helybenhagyta.

Az ügyről a polgármester a 2016. május 24-i képviselő-testületi ülésen beszámolt a jelenlévőknek.

Az alperes a 2017. május 12.-június 12. közötti időszakban honlapján anonimizálás nélkül megjelentette a munkaügyi per során keletkezett iratok egy részét (közszolgálati jogviszony megszüntetésére vonatkozó okirat, keresetlevél, 8. és 10. sz. jegyzőkönyv, alperesi polgármester észrevétele, másodfokú ítélet), amit a községben többen is olvastak.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) **(dátum)**-i iránymutatásában felszólította az alperest, hogy honlapjáról haladéktalanul törölje a per anyagait.

Az alperes időközben – 2016. február 2-án – kezdeményezte a ... Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalánál a felperes keresőképtelenségének felülvizsgálatát, melyre február 24-én azt a választ kapta, hogy keresőképtelen állományban tartása indokolt.

Majd ugyanezév április 28-án a ... Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervéhez fordult azzal a kéréssel, hogy a felperes táppénzes felülvizsgálatáról szóló határozatot a részére küldje meg. A kormányhivatal 2016. május 11-i levelében tájékoztatta, hogy munkáltatók ilyen jellegű adatigénylésre nem jogosultak.

Ezt követően a polgármester 2016. május 20-án az Országos Egészségbiztosítási Pénztárhoz tett bejelentést – a felperes személyes adatainak közlése mellett – amiatt, hogy a felperes keresőképtelen állományban léte alatt, 2016. május 18-án munkahelyén munkavégzést kezdeményezett hivatali számítógépén, melyről rendőrségi jegyzőkönyv is készült, ezért a szükséges intézkedések megtételét kérte. A ... Megyei Kormányhivatal a bejelentésre reagálva közölte, nyilvántartásukban nem látható, hogy a felperes keresőképtelen állományban lenne, majd június 7-én arra hívta fel az alperesi polgármester figyelmét, hogy ha a felperes keresőképtelenségének felülvizsgálatát kéri, az eljárás díjköteles. Végül 2016. június 24-én értesítette, hogy a munkáltatói keresőképtelenségi felülvizsgálat eredményeként a felperesi munkavállaló keresőképtelen állományban tartása indokolt. Utalt arra is, hogy további egészségügyi adat kiadására nincs mód.

Mindezek után a polgármester 2016. július 22-én **(orvos 1 neve)** szakfőorvoshoz fordult tájékoztatásért, hogy a felperes ügyében milyen intézkedések történtek a részéről, a rendkívüli üzemorvosi felülvizsgálat megtörtént-e, majd augusztus 11-én kérte az üzemorvosi vizsgálat elvégzését. Felhívását 31-én megismételte.

Időközben – 2016. július 28-án – a szakfőorvos tájékoztatta az alperest, hogy nincs jogköre a felperes ügyében eljárnia, a vele kapcsolatos információkat az új körzeti orvos adatbázisa tartalmazza. Tájékoztatást nyújtott arról is, hogy a rendkívüli üzemorvosi felülvizsgálat elrendeléséről a munkáltató jogosult dönteni és soron kívüli eljárást indítványozhat.

Majd 2016. szeptember 2-án az alperes közölte **(orvos 2 neve)** háziorvossal, hogy a felperes az elsőfokú munkaköri alkalmassági vélemény alapján már 2016. augusztus 15-től munkavégzésre alkalmas állapotban volt, így táppénzen tartása attól az időponttól kezdődően indokolatlan.

A háziorvos szeptember 16-án adott válaszában tájékoztatta az alperest a munkaköri alkalmassági vélemény és a keresőképeség, illetve -képtelenség fogalmáról, a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről, és hivatkozva az orvosi titoktartáshoz való jogra, további információt nem adott.

A felperest a felmentés ténye és indokai is megviselték. Fokozódó mozgásszervi panaszait **(város 2 neve)**-en a ...kórházban kezelték, majd **(város 1 neve)**-n pszichiátriai ellátás alatt is állt. Az alperessel fennálló viszonya és a köztük folyt per közbeszéd tárgyává vált, többen is kérdezték őt és családtagjait is.

A felperes keresetében kérte megállapítani, azzal, hogy az alperes keresőképtelenségével összefüggésben megkereséseket eszközölt, és hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozta személyes adatait, köztük a különleges adatnak minősülő, egészségi állapotára vonatkozó személyes adatait tartalmazó peres iratokat, megsértette személyes adatok védelméhez fűződő jogát. Emellett annak megállapítását is kérte, hogy az alperes honlapjára kihelyezett, a jogviszonya megszüntetésével összefüggő peres iratok tartalmával, melyek szerint „a mulasztások és elmaradt teendők elvégzésére való felelősségre vonás elkerülése érdekében a jegyző 2015. augusztus 3-tól a mai napig keresőképtelenséget jelentett be”, továbbá a fellebbezési ellenkérelmében található azon megfogalmazással, hogy „takargatta az előző ciklus vezetésének ügyeit,” megsértette jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kérte kötelezni, hogy honlapján 30 napon keresztül az alábbi szöveget hozza nyilvánosságra: „(alperes neve)elismeri, hogy a tisztességes és törvényes adatkezelés követelményeinek figyelmen kívül hagyásával megsértette (felperes neve)-nek, a település volt jegyzőjének személyes adatok védelméhez és a jóhírnévhez fűződő jogait, amiért sajnálatát fejezi ki és az érintettől elnézést kér.”

Emellett keresete 1.500.000,- forint sérelemdíj és kamatai megfizetésére is irányult.

Jogalapként hivatkozott az Alaptörvény VI. cikk (1) és (2) bekezdéseire, a 2011. évi CXII. törvény (Info. tv.) személyes és különleges adatokkal, valamint adatkezeléssel kapcsolatos rendelkezéseire, a 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 175. §-ában szabályozott adatkezelésre, és a 102/1995. (VIII. 25.) Kormányrendeletnek a keresőképtelenség felülvizsgálatára vonatkozó előírásaira. Külön is kiemelte, a NAIH eljárásában megállapította a személyes és különleges adatok kezelésére vonatkozó jogszabályok alperesi megsértését.

Végül idézte a Ptk. a személyiségi jog megsértésére vonatkozó szabályozását, kiemelve, hogy az alperesi magatartás számára különösen sérelmes volt, egészségi állapotát megviselte, lakókörnyezetében negatív reakciókat váltott ki.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Érvelése szerint azzal, hogy kérést intézett egy hatósági szervhez, jogszabályt nem sértett, a felperes személyes adataival nem élt vissza, jóhírnévét nem sértette meg. Mivel pedig kérését nem teljesítették, nem juthatott olyan adatokhoz, amelyre nem volt jogosultsága. Véleménye szerint a felperes magatartása miatti intézkedései és megkeresései szükségesek és megalapozottak voltak. A képviselő-testületi üléssel kapcsolatban kiemelte, ha bárki bármilyen tárgykörben az önkormányzattal szemben pert indít, akkor arról a képviselő-testületi tagoknak és a választópolgároknak joga van tudni, megismerni annak részleteit, mert a per kimenetele közpénzt érinthet. Jelen esetben is pusztán a polgármester tájékoztatási kötelezettségének teljesítéséről volt szó, ez pedig jogszabályt nem sérthetett. Itt utalt arra, hogy a tárgyalások nyilvánosak, az ügyben keletkezett iratok tartalma bárki számára megismerhető. Hozzátette, a felperes neve nem személyes adat, nem tartozik abba a körbe, amelyet közzététel esetén olvashatatlaná kell tenni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, az alperes

(1) azzal, hogy a 2016. május 24-i képviselő-testületi ülés előtt hozzájárulása nélkül megküldte a képviselőknek a munkaügyi perben benyújtott keresetlevelet és azt a testület nyilvános ülésen tárgyalta meg, melyet a helyi kábeltévé közvetített;

(2) azzal, hogy 2016. április 28-án megkereste az egészségügyi pénztár szakigazgatási szervét, hogy az NRSZH ügyében hozott határozatát küldje meg;

(3) azzal, hogy 2016. május 20-án a felperes személyes adatait is tartalmazó bejelentést tett az Országos Egészségbiztosítási Pénztárhoz, amely szerint a felperes, aki keresőképtelen állományban van, 2016. május 18-án munkahelyén munkavégzést kezdeményezett hivatali számítógépén, amiről rendőrségi jegyzőkönyv is készült;

(4) azzal, hogy 2016. május 20-án a polgármester **(orvos 1 neve) (város 3 neve)**-i üzemorvostól kérte a felperes rendkívüli üzemorvosi felülvizsgálatát, utalva arra, hogy a felperes 2015. augusztus 3-a óta egészségügyi állapota miatt keresőképtelen állományban van;

(5) azzal, hogy 2016. szeptember 2-án az alperes polgármestere megkereste **(orvos 2 neve)** háziorvost és a felperes 2016. augusztus 15-ét követő táppénzen tartása indokáról kért információt;

(6) azzal, hogy 2017. május 12. és 2017. június 12. között a honlapján a felperes hozzájárulása nélkül közzétette a felek között folyamatban volt munkaügyi per során keletkezett iratok egy részét megsértette a felperes személyes adatok védelméhez fűződő jogát.

Megállapította, hogy az alperes a felperes jogviszonyát megszüntető azon okirat közzétételével, mely azt tartalmazta, hogy a mulasztása miatti felelősségre vonása elkerülése érdekében jelentett be

táppénzt, valamint a fellebbezési ellenkérelem közzétételével, mely szerint takargatta az előző ciklus vezetésének ügyeit, megsértette a jóhírnevét.

Kötelezte az alperest, hogy honlapján 30 napon át folyamatosan tegye hozzáférhetővé a következő szöveget: „(alperes neve)elismeri, hogy a tisztességes és törvényes adatkezelés követelményeinek figyelmen kívül hagyásával megsértette (felperes neve)-nek, a település volt jegyzőjének a személyes adatok védelméhez és a jóhírnévhez fűződő jogait, amiért sajnálatát fejezi ki és az érintettől elnézést kér.”

Kötelezte 800.000,- forint sérelemdíj és késedelmi kamatai megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Indokolásában részletesen ismertette a Ptk. 2:42. § és 2:43. § rendelkezéseit, valamint az Info. tv. személyes, különleges, közérdekű, valamint közérdekből nyilvános adatokra vonatkozó előírásait. Megállapította, hogy a keresetben felsorolt megkeresések és iratok minden esetben a felperes, mint érintett személyes adatait tartalmazták, ideértve egyes, egészségi állapotára vonatkozó, különleges adatnak minősülő személyes adatait is. Jóllehet az adatok a helyi önkormányzati feladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévők és tevékenységére vonatkozóak, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkeztek, a felperes egészségi állapotára, valamint lakcímére vonatkozóak mégsem tekinthetők közérdekűnek, sem közérdekből nyilvánosnak. Az alperesnek az a magatartása, hogy a felperes személyes adatait tartalmazó okiratokat harmadik személyeknek megküldte, adattovábbításnak minősül, az pedig, hogy az interneten hozzáférhetővé tette, ekként nyilvánosságra hozta, az Info. tv. szerinti adatkezelésnek. Személyes adat azonban csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az alperes a felperes munkáltatója volt, ebben a minőségében jogosult volt keresőképtelenségének felülvizsgálatát az illetékes hivatalnál kezdeményezni. A további szervek, a tisztiorvos, illetőleg a háziorvos megkeresése viszont indokolatlan volt, mivel – ahogy arról tájékoztatták – nem rendelkeznek hatáskörrel a megkeresések teljesítésére. Vizsgálva a további körülményeket arra az álláspontra helyezkedett, hogy nincs olyan cél, amely a felperes személyes adatainak továbbítását indokolná, hozzájárulásának hiányában pedig a célhoz kötöttség elvével szembeni adattovábbítás objektíve jogsértő, tekintet nélkül arra, hogy a megkeresettek egyébként rendelkeztek-e a felperes személyes adataival, vagy hogy a megkeresés konkrét érdeksérelemet okozott-e.

A munkaügyi per iratainak nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban kifejtette, a Pp. 5. §-ában szabályozott tárgyalási nyilvánosság nem azonosítható a periratok nyilvánosságával. Előbbi azt jelenti, hogy azon az érdeklődők megjelenhetnek és a szóbeli eljárást figyelemmel kísérhetik, ami nem foglalja magában az iratok nyilvánosságát. Ez következik a Pp. 119. § (1) bekezdéséből is, mely meghatározza azoknak a személyeknek a körét, akik azokhoz hozzáférhetnek. A törvényi rendelkezések alapján az a következtetés vonható le, hogy a peres eljárás iratai, ideértve a tárgyalási jegyzőkönyveket is, nem hozhatók nyilvánosságra a bennük foglalt személyes adatok miatt akkor sem, ha egyébként az az eljárási cselekmény, amelyről készültek, nyilvánosan zajlott.

Közömbösnek tartotta, hogy ténylegesen hányan olvasták a felperest érintő iratokat az interneten. Az adatkezelés jogszerűsége szempontjából nem tulajdonított jelentőséget annak sem, hogy a személyes adatai egyébként mennyire ismertek.

A továbbiakban úgy foglalt állást, hogy az alperesi felmentő okiratban szereplő állítás a felperes mulasztására nézve a munkaügyi perben megdőlt. Mivel az alperes ennek ellenére a valótlan állítást tartalmazó okiratot nyilvánosságra hozta, több irányból megsértette a jóhírnevét: egyfelől a mulasztásokra vonatkozó valótlan állítással, másfelől azzal az utalással, hogy a felelősségre vonás alól akarta volna kihúzni magát. Ezzel nemcsak nem megfelelő munkavégzésére, de közszolgához méltatlan gyávaságára is utalt, ami alkalmas a felperes morális tartásába vetett közbizalom megingatására. Hasonlóképpen igaz ez arra az állításra is, hogy takargatta az előző vezetés ügyeit. Ez ugyanis megkérdőjelezi a felperes hivatástudatát, elkötelezettségét, azaz jóhírnevét.

Mindezekre figyelemmel döntött úgy, hogy az alperes azonos felületen és időtartamban köteles elégtétel adására a történetek miatti bocsánatkérés formájában.

Az igényelt sérelemdíj mértékének megállapítása során figyelembe vette, hogy jóllehet sérült a felperes személyes adataihoz fűződő joga, ezen túlmenően azonban hátrány nem érte, hiszen a megkeresettek személyes adatot nem kezeltek. Megjegyezte, a sérelem kétségtelenül bekövetkezett, mértéke csekély.

Ezzel szemben a munkaügyi per iratainak nyilvánosságra hozatala a jogsértésen túl jelentős érdeksérelmet is okozott. A jogerős ítélet jelentősége ugyanis nem pusztán a jogviszony jogellenes megszüntetése miatt járó anyagi juttatásokban, hanem a jogellenesség megállapítása miatti morális elégtételben, valamint a feszültséget fenntartó jogvita lezárásában is áll. A peres iratok szerkesztés nélküli nyilvánosságra hozatalával az alperes a vitában új frontot nyitott, újabb akadályt állítva annak megnyugtató rendezése elé. Ráadásul az internetet használó olvasók többnyire korlátozottan képesek az ott hozzáférhető információk teljeskörű begyűjtésére, ami különösen igaz a szokásosnál bonyolultabb szövegezésű periratok tanulmányozására, így könnyen megtörténhet, hogy az egyes állítások valóságtartalmát kritikai hozzáállás nélkül elfogadják. Ez pedig – szemben az alperes álláspontjával – odavezethet, hogy a felperes munkájáról nem a bíróság ítéletéből, hanem a valótlan tartalmúnak bizonyult alperesi állításokból vonhatnak le következtetést. Értékelte azt is, hogy ez a lépése mesterségesen és szükségtelenül tartotta fenn a felmentéssel már korábban kialakult helyzetet, amit az jellemzett, hogy a község közvéleménye a felperes személyével, ő pedig a felmentés miatti személyes veszteségével kényszerült foglalkozni. Véleménye szerint nem szorul külön bizonyításra, hogy ez a helyzet, mint alapvető stresszfaktor a felperes betegségeinek súlyosbodásában is szerepet játszhatott. Nem hagyta figyelmen kívül azt sem, hogy a felperes már a felmentés előtt is súlyos mozgásszervi betegség miatt kényszerült táppénzre, továbbá hogy pszichiátriai jellegű betegségének tünetei is hamarabb jelentkeztek, mint ahogy az alperes a jogsértő nyilvánosságra hozatalt elkövette. Ugyanakkor mivel a felmentés jogellenessége miatti sérelmek orvoslása a munkaügyi perben már megtörtént, azokat a sérelemdíj kapcsán nem vette alapul.

Mellőzte az alperes által felajánlott további bizonyítást, mert a sérelem ténye a rendelkezésre álló adatok alapján objektíve megállapítható volt, és a polgármester tanúkénti meghallgatása ezen nem változtatott volna.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést elsősorban annak hatályon kívül helyezése, másodsorban a sérelemdíj mértékének 100.000,- forintra való leszállítása érdekében. Az eljárás megismétlésére irányuló kérelmét arra alapította, hogy – álláspontja szerint – az elsőfokú bíróság nem folytatta le a kellő bizonyítást, kizárólag a felperes érdekében álló tanúkat hallgatta meg, így ítélete megalapozatlan.

A képviselő-testületi ülésen elhangzottak kapcsán továbbra is fenntartotta azon véleményét, hogy a felperes személyes adatai ott nem kerültek szóba, a megkereséseket pedig nem teljesítették, következésképpen nem állapítható meg a felperes személyes adatainak megsértése. Kifejtette, az Országos Egészségbiztosítási Pénztárhoz küldött bejelentés a felperes keresőképtelenségi állapota alatt tanúsított magatartása kapcsán nyilvánvalóan tartalmazott személyes adatokat, hiszen ez szükséges volt az elbírálhatósághoz, a hivatal esetleges eljárásának lefolytatásához. **(Orvos 1 neve)** üzemorvoshoz intézett levele pedig nem tartalmazott a felperesről olyan személyes adatot, melyről az orvos ne tudott volna, egyébként vele az önkormányzatnak szerződése volt az alperesi munkavállalók üzemorvosi felügyeletével kapcsolatos teendők ellátására. A háziorvostól való tájékoztatáskérés a felperes munkakörének ellátásával volt összefüggésben, nem a konkrét egészségügyi adataira irányult.

Az internetes honlapon megjelentetett peres iratok kapcsán – véleménye szerint – csak a felperes lakcímét kellett volna olvashatatlanná tenni. Sérülnek ugyanis az állampolgárok érdekei, ha nem értesülnek olyan ügyekről, melyek a közpénzek felhasználásával, az önkormányzat költségvetését

érintő anyagi jellegű kötelezettségekkel kapcsolatosak. Fenntartotta azon véleményét, hogy a tárgyalás nyilvános, a periratokba bárki betekinhet, így tájékoztatást kaphat a bírósági ítélet tartalmáról.

A valótlan tartalmú közlések kapcsán utalt a munkaügyi perre és kijelentette, azok tartalma valós volt, az ottani perben bemutatott bizonyítékok az alperes állításait támasztották alá. Ezt követően részletesen taglalta a felperes jegyzőként végzett tevékenységét, és idézett a munkaügyi per tárgyalási jegyzőkönyveiből.

A sérelemdíj mérséklésére irányuló – másodlagos – igényét arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság nem részletezte a felperest ért érdekséreelmet.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai szerinti helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan.**

A Ptk. 2:43. § d), illetőleg e) pontjai a 2:42. § (1) és (2) bekezdései szerint általánosan védett személyiségi jogok között nevesítik a jóhírnevet és a személyes adatokat. A felperesi hivatkozások kapcsán ezért helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság elsődlegesen az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info. tv.) rendelkezéseinek megtartottságát az adatvédelem körében, hiszen ha az alperes a sérelmezett magatartások során a rá irányadó jogszabályok keretei között, azoknak megfelelően járt el, személyiségi jogsértés, annak jogellenessége kizárt.

Az Info tv. 1. §-a szerint a törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon. A perbeli tényállás idején hatályban volt 3. § 2. pontja értelmében személyes adat az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint ez vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. Különleges adatnak minősül a 3. § 3. b) pontja szerint az egészségi állapotra utaló személyes adat, míg közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat (5. pont). Közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli (6. pont). Adatkezelőnek az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tekintendő, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatkezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja. Adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége. Ide tartozik – többek között – az adat felhasználása, nyilvánosságra hozatala is. Adattovábbításnak az adat meghatározott harmadik személy számára, míg nyilvánosságra hozatalnak az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele minősül (9-12. pont).

A törvényi szabályokat az adatkezelőknek és feldolgozóknak kötelezően alkalmazni kell. A kötelezettség előírásának célja, hogy a személyes adatok védelmének feltételeit az adatkezelő minden szervezeti egysége tekintetében – az adatkezelés vagy adatfeldolgozás helyétől függetlenül – azonos módon biztosítsa.

Az Info. tv. II. fejezete rögzíti az adatkezelés elveit és jogalapját. Ennek megfelelően a 4. § (1) bekezdése előírja, hogy személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszban meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A törvény tehát elsőként a célhoz kötöttség elvét rögzíti, amely az adatkezelésre vonatkozó egyik legfontosabb, nemzetközileg kimunkált alapelv. Az adatkezelő csupán olyan személyes adatokat kezelhet, amelyek feladatainak, hatáskörének ellátásához szükségesek, vagyis az adatkezelés céljára tekintettel csupán a legszűkebb, indokolt adatkör kezelésére kerülhet sor. Ez a célhoz kötöttség az adatkezelés valamennyi szakaszára kiterjed, beleértve az adattovábbítást is. Így a cél határozza meg az adatfelvételbe bevont érintettek körét és a cél eléréséhez szükséges adatfajtákat. Ez a rendelkezés kizárja az olyan adatgyűjtést, melynek nincs meghatározott célja.

A törvény a személyes adatok kezelését főszabály szerint két jogalapon teszi lehetővé: egyrészt az érintett – előzetes tájékoztatáson alapuló – hozzájárulása alapján, másrészt kötelező jelleggel, amennyiben azt törvény vagy törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (5. § (1) bekezdés). A kötelező adatkezelés elrendelésének feltételei szigorúbbak a különleges adatok esetében (5. § (2) bekezdés), így az ilyen adatokat csak törvény alapján, egy csoportjuk körében pedig emellett csak meghatározott célból lehet az érintett hozzájárulása nélkül kezelni. A hozzájárulás minden esetben írásbeli hozzájárulást jelent.

Lényeges, hogy ha a személyes adat felvételére az érintett hozzájárulásával került sor, az adatkezelő a felvett adatokat – törvény eltérő rendelkezésének hiányában – csak a rá vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából (a) pont), vagy az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából, ha ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll (b) pont), további külön hozzájárulás nélkül, valamint az érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelheti (6. § (5) bekezdés). A (8) bekezdés szerint kétség esetén azt kell vélelmezni, hogy az érintett a hozzájárulását nem adta meg.

Az alperesi polgármester felperes keresetével érintett megkeresései tartalmazták a felperes nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét és lakcímét, emellett a honlapján közzétett peres iratokban szerepelt illetménye, valamint munkaviszonyára vonatkozó egyéb adatai. Az alperes lépését azzal indokolta, hogy az önkormányzat működését és gazdálkodását, valamint költségvetését érintő adatok – jelen esetben a peres iratok – közérdekű adatnak minősülnek. Véleménye szerint kizárólag a felperes lakcíme minősül személyes adatnak.

Az Info. tv. idézett rendelkezései alapján személyes adat nemcsak az érintett lakóhelye, hanem neve, anyja neve, születési helye és ideje is. A személyes adat viszont nem lehet közérdekű adat, legfeljebb közérdekből nyilvános adatként ismerhető meg, ha azt törvény elrendeli. Ez az Info. tv. 3. § 5. pontjának a közérdekű adatra vonatkozó fogalom meghatározásából adódik.

Az Info. tv. 26. § (2) bekezdése szerint pedig közérdekből nyilvános adat csak a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai

lehetnek, amelynek megismerhetőségét törvény előírja. Itt is érvényesül azonban a célhoz kötöttség elve.

A felperes személyes adatai ugyanakkor nem minősülnek közérdekből nyilvános adatnak sem, hiszen az alperes által kezdeményezett megkeresések idején már nem dolgozott jegyzőként az önkormányzatnál, azaz nem járt el közfeladatot ellátó szerv feladat-, illetőleg hatáskörében.

A polgármester megkeresései az adattovábbítás és a meg nem határozott célbóli adatgyűjtés kategóriájába sorolhatók, mely adatokhoz harmadik személy hozzáférhetett a felperes kifejezett hozzájárulása és törvényi felhatalmazás nélkül. Az alperes az adatkezelést megelőzően sem tájékoztatta a felperest ennek tényéről, tőle hozzájárulást nem kért és célhoz kötöttség nélkül annak jogalapja is hiányzott. Emiatt megállapítható, hogy az alperes a személyes adatait jogosulatlanul kezelte, ezért az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy sérült a felperes személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi joga.

Az ítéletábra szükségesnek látja jelen ügyben annak kiemelését is, hogy a Ptk. 5. § (1) bekezdése tiltja a joggal való visszaélést és a (2) bekezdés szerint annak minősül a jog gyakorlása, ha az a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul, különösen személyek zaklatására, jogaik és törvényes érdekeik csorbítására. Általában helytálló az a felfogás, hogy az adatigénylés indoka közömbös. Ez a felfogás azonban csak közérdekű adat, vagy közérdekből nyilvános adat kiadása esetén érvényesülhet, ilyenkor az adatigénylő nem köteles számot adni arról, hogy azt mely okból kívánja. Személyes adat esetén azonban más a helyzet. Jelen esetben azon túl, hogy az alperesnek a felperes személyes adatai, így különleges adatnak minősülő egészségi állapotára utaló személyes adatainak gyűjtéséhez a felperestől kifejezett hozzájárulással nem rendelkezett és annak célját sem jelölte meg, a periratokból tényként az is megállapítható, hogy a peres felek között a felperes munkaviszonyával összefüggésben vita alakult ki, a viszony elmérgesedett. Ez nyilvánvalóan indikálta a polgármester megkereséseit, a háttérben meghúzódott egyfajta „sértettség” e konfliktus, majd az ezzel is árnyalt munkaügyi per, annak kimenetele kapcsán, ami a megkísérelt adatgyűjtés folyamatából, jellegéből, néhol szóhasználatából látható. Ez a motiváció pedig nem fér össze a jóhiszemű joggyakorlással (hasonlóan: EBH 2013.P.16.).

Az ítéletábra nem fogadta el indokként az alperesi honlapon közzétett peres iratok közérdekű adatként való nyilvánosságra hozatalát.

A bírósági eljárás során nyilvánosságra került személyes és különleges adatok nem osztják a közérdekből nyilvános vagy közérdekű adatok jogi sorsát. A bírósági tárgyalás nyilvánosságának, illetve a nyilvános ítélelhirdetésnek elsődleges célja a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog biztosítása. A nyilvános tárgyalásokon bárki, így főszabály szerint a sajtó képviselője is jelen lehet, és az ott történekről beszámolhat. A tárgyalás nyilvánosságának elve azonban nem a közérdekből nyilvános adatok jogintézményén alapul, a tárgyalásokon elhangzó adatok – pusztán a nyilvánosság elve alapján – nem válnak automatikusan közérdekből nyilvánossá, noha formálisan talán így lenne tekinthető. A szükségképpen különbségtétel oka az, hogy a nyilvánosság eredeti célja, rendeltetése más, ami látható abból is, hogy a tárgyalás rögzített anyaga már nem nyilvános, abba bárki nem tekinthet be és nem kérhet róla másolatot (Pp. 119. §). Az erre jogosult személyek köre szigorúan meghatározott. Az Info. tv. 4. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott adatközlés feltételeivel mindezt összevetve a személyes adat kezelése során csak a cél – jelen esetben a bírósági tárgyalásról történő tájékoztatás – megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges személyes adat kezelhető, a cél megvalósulásáig szükséges mértékben és ideig. Adatvédelmi szempontból így csak szűk körben, a közérdekű adatok és a közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségének céljával lenne indokolható, hogy a bírósági tárgyalásról személyes adatok közzétételével számoljon be az önkormányzat a honlapján, ami jelen esetben nem állt fenn, hiszen már az érintett személy közszereplői minősége is megszűnt.

Miután már a felperesnek nem állt fenn közhatalmat gyakorló, közszolgálati vezetői jogviszonya, ezért személyes adatai közzétételére nem kerülhetett volna sor még akkor sem, ha a közzétett peranyag éppen munkaviszonyával függött össze. Ez nem sorolható az Info tv. 26. §-ának esetkörébe. Az adatvédelem kontextusában irreleváns az a körülmény, hogy esetleg a munkaügyi per kimenetele folytán az önkormányzatot fizetési kötelezettség terheli a peres féllel szemben. A perről való esetleges tájékoztatás megvalósulhat személyes adatok közzélése nélkül is. Mindezek következtében nem alkalmazhatóak az Alkotmánybíróság 60/1994. (XII. 24.) AB határozatában foglaltak sem, mely rögzíti a demokratikus államélet és közvélemény érdekében az állami tisztviselők és más közszereplő politikusok alkotmányosan védett magánszférájának másokénál szűkebb voltát kimondva, hogy szükség lehet személyes adataik ismeretére, amennyiben azok funkciójukkal vagy közszereplésükkel összefüggenek. Ez a határozat is kifejti ugyanakkor, hogy a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog elsőbbsége is csak az olyan adatokra vonatkozatható, melyek az érintett személyek köztevékenysége és annak megítélése szempontjából jelentősek lehetnek. A felperes esetében viszont – a már kifejtettek szerint – ez sem állt fenn.

Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróságnak a jóhírnév megsértésére vonatkozó okfejtésével, azt megismételni nem kívánja, hiszen több aspektusból is vizsgálta a felperest ért sérelmet, azt kimerítően ismertette és értékelte jogi szempontból is.

Nem volt okszerűtlen a mérlegelése (Pp. 206. § (1) bekezdés) a sérelemdíj mértékének meghatározása során sem. Részletesen kitért az általa figyelembe vett szempontokra, kimerítően taglalta a felperest ért érdeksérelem jellegét, a lakókörnyezetéből őt ért hátrányokat, hatásokat, ezért nem volt szükség annak kiegészítésére, felülbírálatára. A sérelemdíj mértéke arányban áll a kialakult bírói gyakorlattal is (BDT2005.1277., Győri Ítéletábra Pf.I.20.238/2016/7., Fővárosi Ítéletábra 17.Pf.21.336/2017/7., Szegedi Ítéletábra Pf.I.21.182/2017/14.)

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült, jogi képviseletével összefüggő költségének viselésére. Ennek mértékét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) 2. § (1) bekezdésének alkalmazásával állapította meg azzal, hogy a (2) bekezdés szerint azt mérsékelte a másodfokú eljárásban ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység arányában. A fellebbezési ellenkérelem nem igényelt nagyfokú jogi szaktudást, lényegét tekintve az elsőfokú eljárásban kifejtett érveit ismételte meg (hasonló bírói gyakorlat: BDT2010.2215., Fővárosi Ítéletábra 10.Gf.40.452/2012/5.).

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetékről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

Szeged, 2018. november 5.

Dr. Kiss Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
előadó bírő

Dr. Bálint Attila s.k.
táblabíró

